

A

An Analysis of the Introduction to Thai Language Textbooks for Foreigners

Sumonta Sakchaisomboon^{1*}

Received: February 26, 2019 Revised: May 29, 2019 Accepted: June 17, 2019

Abstract

This study aims to analyze and compare Thai language lessons for foreigners in terms of learning methods and contents, focusing on: 1) An Introduction to Thai language textbook for foreigners produced and published by Office of Higher Education Commission or other Ministries and used nationwide; 2) An Introduction to Thai language textbook for foreigners produced and published by Thai universities or other education institutes with the expertise in teaching Thai language for foreigners; and 3) a commercial textbook produced and published by private sectors. The findings revealed that there are both similarities and differences among the three textbooks on Thai language lessons for foreigners in terms of learning methods and contents. Most textbooks use phonetic alphabets for learners' correct pronunciation. However, the learning methods and objectives of each textbook are different according to the target learners and their learning methods; self-study and in-class learning. Audio CDs are also used as part of the teaching materials except when the learning situation is held in the context of Thai society where learners are directly exposed to the language.

Keywords: foreigners, textbooks, Thai language

¹ Department of Thai Language for Communication Department, School of Humanities and Applied Arts, University of the Thai Chamber of Commerce

* Corresponding author. E-mail: sumonta_sak@utcc.ac.th

การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับชาวต่างชาติ

สุมณฑา ตักดีชัยสมบุญ^{1*}

วันรับบทความ: February 26, 2019 วันแก้ไขบทความ: May 29, 2019 วันตอบรับบทความ: June 17, 2019

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้ และเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ 3 ประเภท คือ 1) แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นแบบเรียนระดับชาติ เพื่อให้เป็นแบบเรียนและคู่มือการเรียนการสอน ได้แก่ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ 2) แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย จากสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ แบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life 3) แบบเรียนที่ไม่มีหน่วยงานสังกัดที่สำนักพิมพ์เอกชนได้จัดพิมพ์และจำหน่าย นิยมนำไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ Thai for Beginners ผลของการศึกษา พบว่า วิธีการเรียนรู้ และเนื้อหาแบบเรียนมีความเหมือนและความแตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียนที่ต่างกัน จึงทำให้มีประเด็นในเนื้อหาของการเรียนรู้แตกต่างกัน มีการใช้สัญลักษณ์ในการถ่ายเสียง และฝึกการออกเสียงเนื้อหาในแบบเรียนได้ถูกต้อง แต่ด้วยจุดมุ่งหมายของการเรียนที่ต่างสถานการณ์กัน คือ เรียนด้วยตนเอง กับการเรียนที่มีผู้สอนในชั้นเรียน ทำให้วิธีการเรียนรู้ต่างกันบ้าง การใช้ซีดีเพื่อช่วยสอนก็เป็นการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้อง แต่หากผู้เรียนอยู่ในบริบทของสังคมไทยอาจไม่ต้องใช้ซีดีในการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ชาวต่างชาติ แบบเรียน ภาษาไทย

¹ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

* Corresponding author. E-mail: sumonta_sak@utcc.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน และมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ภาษาไทยถูกนำไปใช้สื่อสารระหว่างคนไทย และคนไทยกับชาวต่างชาติมากขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้บทบาทและหน้าที่ของภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไป ภาษาไทยจึงไม่ได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารจำเพาะสำหรับคนไทยอีกต่อไป แต่ได้กลายเป็นภาษาที่ชาวโลกเรียนรู้และใช้สื่อสารกันอีกด้วย

เมื่อความสำคัญของภาษาไทยทวีขึ้น การเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองจึงได้รับความสนใจด้วยเช่นกัน ความสนใจดังกล่าวไม่ได้จำกัดอยู่แต่ชาวตะวันตกเท่านั้น แต่รวมถึงชาวเอเชียและประเทศเพื่อนบ้านของไทยอีกด้วย บทบาทและฐานะของภาษาไทยจึงเปลี่ยนไปจากอดีต ที่เป็นเพียงภาษาประจำชาติ ภาษาราชการ กลายเป็นภาษาสำคัญของภูมิภาคอีกภาษาหนึ่ง (สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2549) เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ชาวต่างชาติ เช่น จีน เกาหลี ญี่ปุ่น อเมริกา ออสเตรเลีย หันมาสนใจและต้องการเรียนศึกษาภาษาไทยมากขึ้น เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีนโยบายในการผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยและคนไทย ทั้งในด้านสังคม การเมือง เศรษฐศาสตร์หรือวิถีชีวิตและวัฒนธรรม เมื่อมีความต้องการเรียนรู้ภาษาไทยมากขึ้น จึงทำให้ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลก ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยและไทยศึกษาเพิ่มขึ้น (ศรีวิไล พลมณี, 2545)

ความสนใจภาษาไทยที่มีมากขึ้นทำให้สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ทั้งในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย ต่างจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นจำนวนมาก และในประเทศไทยก็มีชาวต่างประเทศสนใจศึกษาภาษาไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนไม่น้อย เหตุผลที่ชาวต่างประเทศมาเรียนภาษาไทยแตกต่างกันออกไป บางกลุ่มศึกษาภาษาไทยเพื่อนำไปใช้สื่อสารด้านธุรกิจ การเมือง การปกครอง บางกลุ่มศึกษาภาษาไทย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัยทางด้านวิชาการ บางกลุ่มศึกษาเพื่อใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการทำ ความเข้าใจวัฒนธรรม ความคิด ความรู้สึก ค่านิยม ความเชื่อ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย และบางกลุ่มศึกษาภาษาไทย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศของตนกับประเทศไทย (นวลทิพย์ เพิ่มเกสร, 2548) ความสนใจดังกล่าวทำให้เกิดแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่เขียนขึ้นโดยองค์กรระดับชาติ ระดับสถาบัน และระดับบุคคล แบบเรียนเหล่านั้นมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน ทำให้ผู้เขียนสนใจศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างเนื้อหา การลำดับเนื้อหา และเทคนิคการสอนของแบบเรียนดังกล่าว ตลอดจนวิเคราะห์เหตุที่ทำให้แบบเรียนมีความเหมือนและต่างกันอีกด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบแบบเรียนภาษาไทยเพื่อชาวต่างชาติที่ผลิตโดยหน่วยงานที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจำนวน 3 เล่ม โดยคัดเลือกจากองค์กรที่ผลิตแบบเรียนในระดับต่างกัน ได้แก่

1.1 แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวงมหาวิทยาลัย

1.2 แบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (Thai in Daily Life) แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย

1.3 Thai for Beginners แบบเรียนที่ไม่มีหน่วยงานสังกัด

2. โครงสร้างการเรียนรู้ การจัดลำดับเนื้อหา และเทคนิคการสอนเบื้องต้น

กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ

รุ่งฤดี แผลงศร (2560) กล่าวว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา เป็นยุคของการขยายตัวของศูนย์ภาษา และวัฒนธรรมไทย และนิทรรศการการศึกษาในต่างประเทศ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของภาษาไทย และการเพิ่มจำนวนผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาชาวจีน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาได้ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของไทย จัดนิทรรศการการศึกษาไทยในต่างประเทศ โดยเน้นที่เมืองใหญ่หลายเมืองในประเทศจีน มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้จัดตั้งศูนย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม ทั้งในสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน เช่น ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในนครคุนหมิงและนครเฉิงตู เป็นการรองรับการเปิดประเทศด้านการศึกษาของจีน และนำไปสู่การรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

จะเห็นได้ว่าชาวต่างชาติที่สนใจศึกษาภาษาไทยทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและอยู่ในประเทศต่าง ๆ ต่างมีเหตุผล และมีวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาไทยที่แตกต่างกันออกไปตามความจำเป็น และความต้องการใช้ภาษาไทยของแต่ละคน แต่จะด้วยเหตุผลและวัตถุประสงค์ใดก็ตาม มีเหตุปัจจัยหนึ่งที่ชาวต่างชาติทุกคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องการใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจึงควรมีแบบเรียนและสื่อการสอนภาษาไทยให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน หากเนื้อหาในแบบเรียนมีการถ่ายทอดความรู้ด้านภาษาไทยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ชาวต่างชาติเรียนรู้วัฒนธรรมและภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ในประเทศไทยได้มีความพยายามสร้างบทเรียน ตำราภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเป็นสองลักษณะ ลักษณะแรก เป็นของบริษัทสำนักพิมพ์เอกชนที่จัดพิมพ์ตำราของผู้สนใจสร้างและพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยขึ้นมาและมีวางจำหน่ายตามร้านหนังสือทั่วไป โดยเฉพาะร้านหนังสือที่มีชาวต่างประเทศเข้ามาแวะซื้อ อีกลักษณะหนึ่งเป็นตำราภาษาไทยที่คณาจารย์ระดับอุดมศึกษาของสถาบันใดสถาบันหนึ่งจัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนของตน (สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2549) นอกจากนี้ ในส่วนของตำราและศาสตร์เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่แม้จะมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยเปิดสอนหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมานาน แต่ยังมีหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวกับศาสตร์สาขานี้ค่อนข้างน้อย ทำให้ผู้เรียนในสาขาดังกล่าวมีหนังสือหรือตำราที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือเกี่ยวกับการสอนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ชาวต่างชาติเรียนรู้

คำศัพท์ รูปประโยค และบทสนทนา รวมถึงตัวอักษรไทยในบริบทต่าง ๆ (รุ่งฤดี แผลงศรี, 2560)

อย่างไรก็ตาม ได้มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาแบบเรียนภาษาไทยเพื่อชาวต่างชาติ เช่น งานของชนิษฐา ขจรชีพ (2557) ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อนำผลไปสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวจีน หรืองานของจาง (2557) ซึ่งเป็นการทดลองนำแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวไปใช้ทดสอบกับนักศึกษาจีนเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียน จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเพื่อนำผลไปสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในระดับสูงขึ้น หรือภาษาไทยเพื่อชาวต่างชาติเฉพาะประเภท อาทิ ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับชาวต่างชาติ เป็นต้น แต่ยังคงขาดงานที่วิเคราะห์แบบเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ผู้เขียนได้สำรวจแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติที่จำหน่ายตามร้านหนังสือชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น เอเชียบุ๊ก ซีเอ็ดบุ๊ก และศูนย์หนังสือจุฬาฯ เป็นต้น พบว่า แบบเรียนภาษาไทยส่วนใหญ่ที่วางจำหน่ายเป็นแบบเรียนที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน ส่วนแบบเรียนหรือตำราที่ผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการวางขายน้อยมาก ถ้าต้องการซื้อจะต้องสั่งซื้อโดยตรงจากผู้จัดจำหน่ายของแต่ละสถาบัน

แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติโดยส่วนใหญ่เป็นแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติสนทนา และติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันกับคนไทยได้ โดยเน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังที่โกชัย สาริกบุตร (2548: 1) กล่าวว่า สภาพปกติของการสอนทักษะทางภาษาสำหรับผู้เริ่มเรียนตามหลักสูตรจะสอนอย่างบูรณาการทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และคิดโดยหลักการแล้วไม่ควรแยกทักษะ

จากข้อมูลที่สำรวจแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติข้างต้น สามารถแบ่งแบบเรียนออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบเรียนที่มีหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบจัดจำหน่าย แบบเรียนที่มีสถาบันหรือมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดจำหน่าย และแบบเรียนที่ไม่มีหน่วยงานสังกัด ซึ่งแบบเรียนที่มีหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวงมหาวิทยาลัยมีเพียงเล่มเดียวในปัจจุบัน ส่วนแบบเรียนที่มีสถาบันหรือมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดจำหน่าย และแบบเรียนที่ไม่มีหน่วยงานสังกัด มีแบบเรียนจำนวนมากกว่าประเภทแรก ในกรณีวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ผู้เขียนบทความได้เลือกแบบเรียนจากทั้ง 3 กลุ่ม และเลือกกลุ่มละ 1 เล่มเท่านั้น เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

1. คัดเลือกแบบเรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้เขียนคัดเลือกแบบเรียนที่นำมาวิเคราะห์โดย

- 1.1 แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวงมหาวิทยาลัย แบบเรียนนี้เป็นแบบเรียนระดับชาติ ที่ผลิตโดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานระดับกระทรวง/ทบวง ผู้เรียบเรียงมาจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น ได้แก่ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ ของสมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ รังรอง นิลประภัสสร เขียวลักษณ์ กระแสร์สินธุ์ และอัมพร แก้วสุวรรณ โดยมีสมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ เป็นหัวหน้าโครงการ ได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ และได้รับการสนับสนุน

จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และกรมสารนิเทศ กระทรวงต่างประเทศ ได้เล็งเห็นว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในต่างประเทศและมาเรียนที่ประเทศไทย จึงต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วรเดช จันทรศร ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (อ้างถึงใน สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์, รั้งรอง นิลประภัสสร, เยาวลักษณ์ กระแสร์สินธุ์, และอัมพร แก้วสุวรรณ, 2545) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่าทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดการประชุมปฏิบัติการประชุมสัมมนา ระดมความคิดหลายครั้ง ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงเห็นควรให้นำผลของการประชุมปฏิบัติการและสัมมนามาสังเคราะห์ เพื่อจัดทำแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ และหวังว่าแบบเรียนและคู่มือจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติต่อไป

- 1.2 แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งผลิตผลงานของตนเองจำนวนมาก แต่ผู้เขียนเลือกศึกษา แบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (Thai in Daily Life) ของผกาศรี เย็นบุตร วัลลภา ไทยจินดา และสุภักดิ์ มหารวากร สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมากกว่า 10 ปี สำหรับคนไทยและชาวต่างชาติที่สนใจศาสตร์ด้านนี้ นับได้ว่าเป็นสถาบันที่มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ แบบเรียนได้จัดทำสำหรับสอนผู้เรียนชาวต่างชาติที่สนใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ผู้จัดทำยังเผยแพร่แบบเรียนให้ผู้สนใจนำไปใช้ในการเรียนและการสอนโดยทั่วไป
- 1.3 แบบเรียนที่ไม่มีหน่วยงานสังกัด คือ แบบเรียนนี้สำนักพิมพ์เอกชนได้จัดพิมพ์และจำหน่าย ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก แต่ผู้วิจัยได้เลือกแบบเรียน Thai for Beginners ของเบญจวรรณ ภูมิเสน เบคเกอร์ เป็นตัวอย่างการศึกษา เนื่องจากแบบเรียนเล่มนี้จัดพิมพ์และจำหน่ายในต่างประเทศมาก่อน เพื่อใช้สอนให้แก่ผู้สนใจเรียนภาษาไทยแต่ไม่ได้อยู่ในบริบทสังคมไทย ต่อมาได้วางขายตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ แบบเรียนนี้ค่อนข้างสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นแบบเรียนภาษาไทยที่จัดทำสำหรับชาวต่างชาติได้เรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง อีกทั้งยังเป็นแบบเรียนที่มีการตีพิมพ์มาหลายครั้ง เป็นแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติที่เรียนด้วยตนเอง หรือมีผู้สอนในชั้นเรียนก็ได้ นอกจากนี้ นิยมนำไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น โครงการ Daewoo Global Young Business Managers ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน เพื่อสอนภาษาไทยให้แก่ นักธุรกิจชาวเกาหลีรุ่นใหม่ทั้ง 3 ระดับ โดยในระดับต้นเรียนที่ประเทศเกาหลี ในระดับกลาง และระดับสูง มาเรียนที่สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษางานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์แบบเรียน
3. นำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การศึกษา พบว่า แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีวิธีการเรียนรู้และเนื้อหาแบบเรียนเหมือนและต่างกัน ดังนี้

1. วิธีการเรียนรู้ หมายถึง เทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ในบทเรียนต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษา การใช้สัทอักษรและการใช้ซีดี และการแยกคำอ่าน เพื่อช่วยผู้เรียนในการเรียนรู้ แบบเรียนแต่ละเล่มมีความแตกต่างกันและเหมือนกัน ดังนี้

1.1 การใช้สัทอักษรสากลในการถ่ายเสียง จากการศึกษา พบว่า แบบเรียนทั้ง 3 เล่มมีการใช้สัทอักษรสากลในการถ่ายถอดเสียง ฝึกทักษะการอ่าน และการออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้อง แต่มีรายละเอียดการนำสัทอักษรสากลมาใช้แตกต่างกัน ดังนี้

แบบเรียน	ความเหมือน	รายละเอียดที่แตกต่าง
1. Thai for Beginners	ใช้สัทอักษรในการถ่ายเสียงทั้งเล่ม	ได้แนะนำว่าในช่วงต้นผู้เรียนส่วนใหญ่นิยมเรียนทักษะการฟังและการพูด จึงจำเป็นต้องใช้สัทอักษรในการถ่ายเสียงแต่เมื่อได้เรียนทักษะการเขียนและการอ่านแล้วก็ให้เลิกใช้สัทอักษรเพราะเขียนและอ่านได้แล้ว
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	ใช้สัทอักษรสากล	บอกสัทอักษรสากลไว้ในบทที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาไทย (An Introduction to the Thai Language) ทั้งนี้ ต้องการให้รู้จักระบบเสียงและระบบการเขียนในภาษาไทย แต่ในบทอื่น ๆ จะไม่ใช้สัทอักษรในการถ่ายเสียง ให้เรียนแบบคนไทย
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ในบริบทไทยศึกษาสำหรับ ชาวต่างชาติ	ใช้สัทอักษรในการถ่ายเสียงทั้งเล่ม	มีสัทอักษรไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนเรื่องการพูด การอ่าน และการเขียนด้วยตนเอง

1.2 เครื่องมือเพื่อการออกเสียงภาษาไทย จากการศึกษา พบว่า ได้ใช้เครื่องมือในการออกเสียง ดังนี้

แบบเรียน	ความเหมือน	รายละเอียดที่แตกต่าง
1. Thai for Beginners	มีแถบเสียงหรือซีดี	เพื่อให้ผู้เรียนไปฝึกฟังและออกเสียงตาม ในกรณีที่เรียนด้วยตนเอง
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	มีแถบเสียงหรือซีดี	เพื่อช่วยในการฝึกฟัง ในรูปแบบสื่อการสอน เพื่อเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบท ไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ	-	ไม่มีแถบเสียงหรือซีดี

1.3 การแยกคำอ่านภาษาไทยเป็นพยางค์เลียนแบบคำในภาษาอังกฤษ เป็นเทคนิคที่ผู้เขียนพบว่า ผู้จัดทำแบบเรียนได้นำมาใช้ในการสอนการออกเสียงคำ ทั้งนี้ เพราะผู้เรียนในระดับเบื้องต้นยังไม่คุ้นเคยกับการเขียนภาษาไทยที่ไม่มีการเว้นช่องไฟระหว่างคำ ทำให้แบ่งคำและอ่านคำได้ยาก แบบเรียนจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้แต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

แบบเรียน	ความเหมือน	รายละเอียดที่แตกต่าง
1. Thai for Beginners	ได้แยกคำอ่านระหว่างคำ	แยกคำอ่านระหว่างคำทุกบท เพราะเป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนที่เรียนด้วยตนเองเป็นหลัก
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	-	ไม่ได้แยกคำอ่านในบทเรียนเลย
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ	ได้แยกคำอ่านระหว่างคำ	มีการแยกคำอ่านในพยางค์ของคำในบทที่ 1-บทที่ 5 เท่านั้น หลังจากนั้นเขียนภาษาไทยแบบปกติ

2. เนื้อหาแบบเรียน หมายถึง การแบ่งสัดส่วนเนื้อหาต่าง ๆ ของแบบเรียน เช่น ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ไทย การพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน เป็นต้น นอกจากนี้ รวมถึงการกำหนดจำนวนบท การลำดับเนื้อหาอีกด้วย โครงสร้างการเรียนรู้เป็นกรอบที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนลำดับการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนและความยากง่ายของการเรียนรู้ การกำหนดโครงสร้างที่แตกต่างกันของแบบเรียนย่อมสะท้อนแนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ตลอดจนการให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่สอดคล้องกับความยากง่ายของบทเรียนที่แตกต่างกันอีกด้วย จากการศึกษาได้แบ่งหัวข้อโครงสร้างการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 การแบ่งภาคเนื้อหา หมายถึง การจัดกลุ่มเนื้อหาออกเป็นกลุ่มตามที่คุณเขียนเห็นความสำคัญและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดจนการลำดับกลุ่มการเรียนรู้นั้น จากการศึกษาได้แบ่งเนื้อหาที่ต่างกักัน ดังนี้

แบบเรียน	เนื้อหาแบบเรียนที่เหมือนกัน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
1. Thai for Beginners	<p>กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะการรับสาร (การฟังและการอ่าน) และ</p> <p>กลุ่มที่ 2 กลุ่มทักษะการส่งสาร (การพูดและการเขียน)</p>	<p>แม้ไม่ได้แบ่งภาคเนื้อหาออกเป็น 2 ภาคให้เห็น แต่ในบทเรียนได้แยกการฟังและการพูด และการอ่าน และการเขียน ได้แนะนำว่าผู้เรียนควรเรียนการฟัง การพูดก่อนการอ่านการเขียน เนื้อหาแต่ละบทประกอบด้วย ดังนี้</p> <p>1. ในแต่ละบทประกอบไปด้วย คำศัพท์ บทสนทนา และประโยค ไวยากรณ์ คำศัพท์จะมีลัทอักษรช่วยในการถอดเสียง และมีคำแปลภาษาอังกฤษ ทั้งยังมีแบบทดสอบการฟัง การพูดให้ฝึกทำด้วย ต่อจากนั้นจะมีแบบฝึกการอ่านการเขียนขั้นพื้นฐาน โดยเริ่มอ่านและเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ตามลำดับ ท้ายเล่มได้สรุประบบการเขียน เฉลยแบบทดสอบ และคำศัพท์ไว้ด้วย</p> <p>2. ในบทนำได้บอกวิธีการเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ในช่วงแรกว่าผู้เรียนควรเรียนการออกเสียงจากซีดีหรือจากผู้สอน เพื่อช่วยให้การออกเสียงได้ถูกต้อง แนะนำว่าการถอดคำไทยโดยใช้ลัทอักษรจะช่วยให้การออกเสียงและบทสนทนาง่าย ๆ ได้ ยังได้กล่าววาระบบการเขียนจะช่วยให้การฟังและการพูดดีเท่ากับการอ่านและการเขียน</p>
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	<p>กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะการรับสาร (การฟังและการอ่าน) และ</p> <p>กลุ่มที่ 2 กลุ่มทักษะการส่งสาร (การพูดและการเขียน)</p>	<p>แบบเรียนไม่ได้แบ่งเนื้อหาเป็น 2 ภาคอย่างชัดเจน แต่เนื้อหาในแบบเรียนทั้ง 12 บท ประกอบไปด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนี้</p> <p>1. บทแรก คือ ลักษณะทั่วไปของภาษาไทยในเรื่องระบบเสียงและระบบการเขียน ส่วนอีก 11 บท เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ แต่ละบทใช้เวลา 3 ชั่วโมง ท้ายเล่มของแบบเรียนได้รวบรวมคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ทุกบท แต่ละบทประกอบด้วย บทสนทนา คำศัพท์ ไวยากรณ์ แบบฝึกการฟัง การพูด และการอ่าน การเขียน</p> <p>2. ได้บอกวิธีการเรียนว่าให้ฝึกฟังเสียงคำศัพท์จาก CD ฝึกพูดสำนวนจากแบบฝึกหัด และทำแบบ</p>

แบบเรียน	เนื้อหาแบบเรียนที่เหมือนกัน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
		<p>ฝึกหัดทั้ง 4 ทักษะ และกล่าวว่าผู้เรียนควรฟังซีดีให้เข้าใจก่อน จึงจะสามารถพูดและอ่านบทเรียนได้</p> <p>3. ทักษะการอ่านและการเขียนได้กล่าวว่า ในส่วนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนไวยากรณ์ไทย ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร คือ การพูดและการเขียนได้ถูกต้อง</p>
<p>3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ</p>	<p>กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะการรับสาร (การฟังและการอ่าน) และกลุ่มที่ 2 กลุ่มทักษะการส่งสาร (การพูดและการเขียน)</p>	<p>มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ภาคอย่างชัดเจน ภาคแรก คือ การฟังและการพูดมีจำนวน 25 บท และภาค 2 คือ การอ่านและการเขียนมีจำนวน 10 บท กล่าวคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาคแรกมีเนื้อหาเกี่ยวกับการฟังและการพูด ประกอบไปด้วย คำศัพท์ โครงสร้าง และบทสนทนา ซึ่งโครงสร้างในแบบเรียนนี้ คือ ส่วนหนึ่งบทสนทนา เพราะต้องการให้จำโครงสร้างที่สำคัญและพบบ่อย จึงไม่เน้นบทสนทนา ท้ายบทจะมีบทอ่านและฟัง เนื้อหาการฟังและการพูดช่วยเสริมการอ่านและการเขียน 2. ภาคสอง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านการเขียน ผู้จัดทำเขียนไว้เพียงสั้น ๆ เพื่อต้องการให้ผู้สอนสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน เช่น ฝึกผันวรรณยุกต์ ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดพิเศษ มีสื่อการสอนประกอบ เป็นต้น 3. เหตุที่ได้แยกการอ่านและการเขียนไว้ต่างหากได้กล่าวว่ายู่ที่ความสนใจของผู้เรียนที่ต้องการเรียนการฟังและการพูด หรือการอ่านและการเขียนก่อน แต่จะเริ่มต้นสอนการอ่านและการเขียนได้เมื่อผู้เรียนมีความพร้อม 4. จุดประสงค์หลักของผู้จัดทำ คือ ต้องการให้แบบเรียนนี้เป็นแนวทางการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติในระดับต้น ผู้จัดทำจึงมีคู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นไว้สำหรับผู้มีประสบการณ์ และไม่มีประสบการณ์การสอน และได้แนะนำ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ให้คัดเลือกคำศัพท์ เนื้อหา โครงสร้าง และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนตามจุดมุ่งหมาย

แบบเรียน	เนื้อหาแบบเรียนที่เหมือนกัน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
		<p>ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน และตามสภาพแวดล้อมที่เรียน และกำหนดหัวข้อให้เหมาะสมตามชั่วโมงที่สอน</p> <p>4.2 ให้เริ่มต้นสอนด้วยการแนะนำคำศัพท์และโครงสร้างก่อนให้ผู้เรียนสร้างบทสนทนาเอง</p> <p>4.3 แบบเรียนนี้เป็นแบบเรียนที่ต้องมีผู้สอน และมีเพื่อนร่วมชั้นเรียนมาฝึกสนทนาด้วยกัน</p>

2.2 การจัดลำดับการเรียนรู้ หมายถึง การเรียงลำดับเนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนแต่ละบทของแบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีดังนี้

แบบเรียน	เนื้อหาแบบเรียนที่เหมือนกัน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
1. Thai for Beginners	จัดคำศัพท์ไว้ก่อนบทสนทนา	
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	-	ได้จัดบทสนทนามาก่อนคำศัพท์
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ในบริบทไทยศึกษาสำหรับ ชาวต่างชาติ	จัดคำศัพท์ไว้ก่อนบทสนทนา	

2.3 จำนวนบทเรียน หมายถึง จำนวนหัวข้อในแบบเรียนแต่ละเล่ม จำนวนบทเรียนที่แตกต่างกัน หมายถึง ระยะเวลาในการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่า

แบบเรียน	จำนวนบทเรียน	หมายเหตุ
1. Thai for Beginners	มีบทเรียน 11 บทเรียน ซึ่งน้อยที่สุดจาก 3 เล่ม	มีบทเรียนจำนวนน้อยที่สุด ถึงแม้ว่า Thai for Beginners มีจำนวนบทเรียนน้อยที่สุด แต่แบบเรียนยังมีอีก 2 เล่ม คือ ระดับกลาง (Thai for Intermediate Learners) และระดับสูง (Thai for Advanced Readers)
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	มีบทเรียน 12 บทเรียน	มีผู้สอนและเรียนในชั้นเรียนเป็นหลัก
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ในบริบทไทยศึกษาสำหรับ ชาวต่างชาติ	มีบทเรียน 35 บทเรียน	ได้แบ่งภาคการพูดและการฟัง 25 บท และภาคการอ่านและการเขียน 10 บท

2.4 ความรู้พื้นฐานของภาษาไทย ประกอบด้วย ระบบเสียงและระบบการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และลักษณะสำคัญของภาษาไทย ดังนี้

แบบเรียน	ความเหมือน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
1. Thai for Beginners	<p>1. ความรู้พื้นฐานของภาษาไทย ประกอบไปด้วย ระบบเสียงและระบบการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และลักษณะสำคัญของภาษาไทยไว้ใน<u>คำนำ</u> และใน<u>บทเรียน</u></p> <p>2. ลักษณะสำคัญของภาษาไทยแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น คำในภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูป เพื่อแสดงว่าเป็นเอกพจน์ หรือพหูพจน์ ในภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนรูปคำ แต่จะมีส่วนขยายกาลเวลา และยังสามารถกล่าวได้ว่าภาษาไทยมีโครงสร้างคล้ายภาษาอังกฤษ คือ มักจะละประธาน</p> <p>3. ได้เน้นย้ำถึงเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยที่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน ถ้าเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยน ความหมายของคำก็เปลี่ยน เพื่อต้องการให้ผู้เรียนฟังระมัดระวังการออกเสียงให้ถูกต้อง</p> <p>4. ให้ความสำคัญของสระเสียงและสระเสียงยาว เพราะถ้าออกเสียงสลับกันจะทำให้สื่อสารไม่เข้าใจกัน</p>	<p>เพราะว่าเป็นแบบเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองเป็นหลักในบทเรียนแต่ละบทจึงมีระบบเสียงและระบบเขียนมากกว่าเล่มอื่น</p>
2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	<p>1. ความรู้พื้นฐานของภาษาไทยประกอบไปด้วย ระบบเสียงและระบบการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และลักษณะสำคัญของภาษาไทย ไว้ใน<u>บทที่ 1</u> (ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาไทย)ในบทเรียนแต่ละบทก็ได้แทรกระบบเสียงและระบบการเขียนไว้ด้วย</p> <p>2. ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปเมื่อต้องการบอกกาลเวลา แต่จะมีส่วนขยายกาลเวลา และกล่าวว่าโครงสร้างประโยคในภาษาไทยที่คล้ายภาษาอังกฤษคือ เรียงคำประธาน กริยา และกรรม</p> <p>3. ให้ความสำคัญสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว เพราะถ้าออกเสียงสลับกันจะทำให้สื่อสารไม่เข้าใจกัน</p> <p>4. การออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยจะเกี่ยวข้องกับคำเป็น คำตาย และอักษร 3 หมู่ เพื่อให้ออกเสียงได้ถูกต้อง</p>	<p>มีผู้สอนอธิบายความรู้พื้นฐานภาษาไทยในชั้นเรียน</p>

แบบเรียน	ความเหมือน	รายละเอียดที่แตกต่างกัน
3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ	<p>1. ความรู้พื้นฐานของภาษาไทยประกอบไปด้วย ระบบเสียงและระบบการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และลักษณะสำคัญของภาษาไทย บอกไว้ในคำแนะนำและแทรกไว้ในบทเรียนที่เป็นการอ่านและการเขียน</p> <p>2. ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปเมื่อต้องการบอกกาลเวลา แต่จะมีส่วนขยายกาลเวลา ได้กล่าวว่าภาษาไทยมีโครงสร้างประโยคคล้ายภาษาอังกฤษ คือ เรียงคำประธาน กริยา และกรรม และมักละประธานและกรรม</p> <p>3. แนะนำว่าวรรณยุกต์ไทยจะเรียนเข้าใจได้ง่าย ถ้าเข้าใจในระบบของอักษร 3 หมู่</p>	แนะนำระบบเสียงและระบบการเขียนที่ถูกต้องไว้ในภาคนี้ ภาค 2 การอ่านและการเขียนได้ ซึ่งแตกต่างจากเล่มอื่นที่เอาไว้ในทุกบท และมีผู้สอนอธิบายความรู้พื้นฐานภาษาไทยในชั้นเรียนด้วย

ผลการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปความเหมือนความแตกต่างของแบบเรียนทั้ง 3 เล่มได้ ดังตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

ประเด็นการเปรียบเทียบ	1. Thai for Beginners	2. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life	3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ
1. ใช้สัทอักษรถ่ายเสียงทั้งเล่ม	/	X	/
2. มีแถบเสียงหรือซีดีประกอบ	/	/	X
3. ไม่ได้แยกคำอ่านระหว่างคำ	/	X	/
4. แบ่งเนื้อหาเป็น 2 ภาค คือ ภาคการฟังการพูด และภาคการอ่าน การเขียน อย่างชัดเจน	X	X	/
5. จัดลำดับคำศัพท์ไว้ก่อนบทสนทนา	/	X	/
6. จำนวนบทเรียนมีจำนวนมากกว่า 30 บท	X	X	/
7. ได้แนะนำระบบการอ่านและการเขียนไว้ในภาค 2 ให้เห็นอย่างชัดเจน	X	X	/

อภิปรายผล

1. วิธีการเรียนรู้

1.1 จากผลการศึกษา พบว่า แบบเรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่เหมือนกัน ดังนี้

1.1.1 แบบเรียนใช้สัทอักษรสากลเพื่อช่วยถ่ายเสียงทั้ง 3 เล่ม วิธีนี้เหมาะสำหรับชาวต่างชาติที่ไม่เคยเรียนภาษาไทยมาก่อน จำเป็นต้องมีสัทอักษรสากลเพื่อช่วยในการถ่ายเสียงภาษาไทย เพราะภาษาไทยมีระบบเสียงที่มีลักษณะเฉพาะ โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ เพราะภาษาแม่ของผู้เรียนไม่มีเสียงวรรณยุกต์ หากมีเสียงวรรณยุกต์อาจมีเสียงที่แตกต่างกัน อีกทั้งเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายในภาษาไทยในบางเสียงก็แตกต่างจากภาษาอื่นอีกด้วยสัทอักษรสากลจึงช่วยให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น

1.1.2 แถบเสียงหรือซีดีเป็นเครื่องมือช่วยในการออกเสียงในแบบเรียน 2 เล่ม คือ แบบเรียน Thai for Beginners และแบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (Thai in Daily Life) เหตุที่แบบเรียน Thai for Beginners ต้องมีแถบเสียงหรือซีดีประกอบกับแบบเรียน เนื่องจากแบบเรียนนี้มีไว้สำหรับผู้เรียนที่ต้องการเรียนด้วยตนเอง และไม่ได้อยู่ในบริบทในสังคมไทย การฝึกฟังภาษาไทยเป็นประจำจะช่วยให้ผู้เรียนเคยชินกับระบบเสียงภาษาไทย ส่วนแบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (Thai in Daily Life) แม้ว่าจะเรียนกับผู้สอนในชั้นเรียน แต่การมีแถบเสียงหรือซีดีเพื่อทบทวนการเรียนรู้ ก็จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับเสียงในภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น

1.1.3 การแยกคำอ่านในภาษาไทยในแบบเรียน 2 เล่ม คือ แบบเรียน Thai for Beginners และแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีจำเป็นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่เริ่มเรียนภาษาไทย เพราะผู้เรียนยังไม่ทราบว่า จะแยกพยางค์ตรงไหน วิธีนี้จึงเหมาะกับการเรียนภาษาไทยเบื้องต้น

1.2 แบบเรียนทั้ง 3 เล่มมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1.2.1 การใช้สัทอักษรสากลในแบบเรียนที่ใช้ไม่เท่ากัน เพราะมาจากจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน การใช้สัทอักษรสากล และการแยกคำอ่านตลอดทั้งเล่ม จึงง่ายสำหรับการเรียนด้วยตนเอง เหมือนกับแบบเรียน Thai for Beginners และแบบเรียนที่เรียนในชั้นเรียน คือ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติจะแยกคำอ่านเพียง 5 บทแรกเท่านั้น เพราะจะได้เรียนรู้ตามภาษาไทยปกติ และมีสัทอักษรสากลตลอดทั้งเล่ม เพื่อช่วยให้ออกเสียงได้ถูกต้อง ส่วนแบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน (Thai in Daily Life) บอกลัทอักษรสำหรับถ่ายเสียงในบทที่ 1 เท่านั้น และไม่มีการแยกคำอ่านในบทเรียนเลย เพราะต้องการให้เรียนรู้ภาษาไทยตามปกติ และต้องการแสดงให้เห็นว่าระบบการเขียนในภาษาไทยแตกต่างจากภาษาอังกฤษ

1.2.2 การใช้เครื่องมือเพื่อใช้ในการออกเสียง แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ ไม่มีเครื่องมือนี้เพราะจุดมุ่งหมายของแบบเรียนที่ต้องการให้เป็นแนวทางในการสอนภาษาไทยระดับเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ และให้เรียนรู้ในบริบทสังคมไทย แถบเสียงหรือซีดีจึงไม่จำเป็นต้องใช้

2. เนื้อหาแบบเรียน

2.1 จากผลการศึกษา พบว่า มีเนื้อหาแบบเรียนที่เหมือนกัน ดังนี้

2.1.1 การแบ่งภาคเนื้อหา แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม จะมีเนื้อหาที่เหมือนกันทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะเรียนภาษาใดก็ตาม

2.1.2 แบบเรียน Thai for Beginners และแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษา สำหรับชาวต่างชาติมีการจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมือนกัน คือ เรียงลำดับคำศัพท์ไว้ก่อน สันนิษฐานว่า การเรียนรู้ภาษาไม่ว่าจะเรียนภาษาอะไร ถ้าไม่ได้เรียนรู้คำศัพท์ก่อน ก็ไม่สามารถจะสื่อสารเป็นประโยค หรือสนทนาได้

2.1.3 ความรู้พื้นฐานของภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ แบบเรียนทั้ง 3 เล่มได้แนะนำความรู้พื้นฐานของภาษาไทยก่อนเรียน และแทรกไว้ในบทเรียน เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษา

2.2 จากผลการศึกษา พบว่า แบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีเนื้อหาที่แตกต่างกันบ้าง ดังนี้

2.2.1 มีเพียงแบบเรียนเดียว คือ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติที่แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ภาคอย่างชัดเจน สาเหตุที่ได้แยกการอ่านและการเขียนไว้ต่างหาก เพราะต้องขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียนว่าต้องการเรียนทักษะใดก่อนกัน และเป็นแบบเรียนที่มีจุดประสงค์ให้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอน เพื่อนำไปบูรณาการให้เหมาะกับกลุ่มผู้เรียน จึงต้องการแยกเนื้อหาให้เห็นอย่างชัดเจน

2.2.2 การจัดลำดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแบบเรียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life) จัดให้บทสนทนาอยู่ก่อนคำศัพท์ สันนิษฐานว่า เพื่อให้เห็นถึงการสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ และเรียนรู้ด้วยวิถีธรรมชาติก่อนเรียนรู้คำศัพท์

2.2.3 จำนวนบทเรียนของแบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีจำนวนบทไม่เท่ากัน ก็สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแบบเรียน แต่จำนวนบทเรียนในการเรียนรู้ของแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติมีมากกว่าแบบเรียนอื่น เพราะเป็นแบบเรียนที่ต้องการให้ผู้สอนคัดสรรคำศัพท์และเนื้อหาให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียน

2.2.4 ความรู้พื้นฐานของภาษาไทยของแบบเรียนทั้ง 3 เล่ม มีความแตกต่างกันน้อยมาก หากจะแตกต่างกันก็เป็นเพียงรายละเอียดเล็กน้อย ที่ไม่ใช่รายละเอียดหลัก ทั้งนี้เป็นเพราะความรู้พื้นฐานเป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้เป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น ผู้เขียนเสนอแนะว่า ผู้สอนควรเลือกใช้ตัวอักษรสากลให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อป้องกันความสับสน เพราะตัวอักษรสากลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษาไทยเบื้องต้น เนื่องจากผู้เรียนยังไม่สามารถอ่านหรือแปลความอักษรไทยได้ ข้อมูลจากการศึกษา พบว่า ผู้เรียนระดับต้นจากหนังสือแบบเรียนทั้ง 3 เล่มตระหนักเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงใช้ตัวอักษรมาถ่ายทอดภาษาไทย

2. เพื่อให้การเรียนการสอนเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน และสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้แบบเรียนที่ได้สร้างไว้แล้วนั้น ผู้สอนก็ควรปรับปรุงแบบเรียนให้ทันสมัยเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบเรียนทั้ง 3 เล่มเกี่ยวกับประเด็นนี้ พบว่า ในแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เพราะผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ต่างกัน และพื้นฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แบบเรียนจึงต้องสร้างให้เหมาะสมตามสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- เกษสิริรักษ์ นิตยสุทธิ. (2554). *การสร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากสำนวนไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- โกชัย สาริกบุตร. (2548). *ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ: การฟังและการพูดระดับต้น*. เอกสารประกอบการอบรมการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ โรงแรมรอยัล (รัตนโกสินทร์) 25-27 เมษายน 2548.
- ชนิษฐา ขจรชีพ. (2557). *แบบเรียนสนทนาภาษาไทยให้กับคนจีน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จาง, แอล. (2557). *แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนิเวอร์ซิตี ออสเตรเลีย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ตริงตรา แหลมสมุท. (2556). *การสร้างหนังสือภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาต่างชาติ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกสร. (2548). *การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. เอกสารประกอบการอบรมการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ โรงแรมรอยัล (รัตนโกสินทร์) 25-27 เมษายน 2548.
- บัวผัน สุพรรณยศ. (2554). ผลการบูรณาการกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรมกับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมและวัฒนธรรมไทย โครงการสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาจีน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 31(1), 134-168.
- ผกาศรี เย็นบุตร, วัลลภา ไทยจินดา, และสุภัค มหาวารการ. (2550). *ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน 1*. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.

- รุ่งฤดี แผลงศร. (2560). *ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). *พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2545). *คู่มือการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2549). *การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, รักรอง นิลประภัสสร, เยาวลักษณ์ กระแสสินธุ์, และอัมพร แก้วสุวรรณ. (2545). *แบบเรียน ภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- สัมมนานานาชาติ การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ, วันที่ 4-5 มิถุนายน 2554, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัมพร แก้วสุวรรณ. (2531). *วิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน.
- เอกสารการอบรมปฏิบัติการเรื่องก้าวสู่มืออาชีพ: ครูสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ, จัดโดยภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก ร่วมกับนิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, วันที่ 18-19 สิงหาคม 2550. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกสารหลังสัมมนานานาชาติ การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ, วันที่ 4-5 มิถุนายน 2554, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Benjawan Poomsan Becker. (1995). *Thai for Beginners*. Bangkok, Thailand: Paiboon.